

บทความวิจัย

ปัจจัยทำนายการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ปัฐมาพร กลับทับลั้งค์* รุจา ภูไพบูลย์** และชิ่งนฤดี คงศักดิ์ตระกูล***

โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

เลขที่ 270 ถนน พระราม 6 แขวง พญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรในเรื่องวิธีการสื่อสารและความถี่ในการสื่อสาร และศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตร

รูปแบบการวิจัย: การวิจัยความสัมพันธ์เชิงทำนาย

วิธีดำเนินการวิจัย: กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองที่มีบุตรกำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 355 คน คัดเลือกโรงเรียนโดยการสุ่มแบบง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร การรับรู้ความสามารถของตนเอง เจตคติ และพฤติกรรมการสื่อสารเรื่องเพศ โดยแบบสอบถามมีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 1, .90, .87, และ .83 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบาคเท่ากับ .86, .93, .70, และ .92 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย: วิธีการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรที่ผู้ปกครองใช้เป็นอันดับแรก คือ การพูดคุยโดยตรง อันดับสอง คือ การยกตัวอย่าง ส่วนการสื่อสารเรื่องการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมตามเพศ จะใช้วิธีพูดคุยโดยตรง

วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2559; 28(2): 108-121

* นักศึกษาปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเด็ก โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

** ผู้รับผิดชอบหลัก ศาสตราจารย์ โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เป็นอันดับแรก และอันดับรองลงมาใช้วิธีห้ามปราม ปัจจัยที่สามารถทำนายการสื่อสารเรื่องเพศได้อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วย ระดับการศึกษา การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร การรับรู้ ความสามารถ และเจตคติของผู้ปกครอง โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 19.6 ทั้งนี้ ปัจจัยที่ไม่สามารถทำนายการสื่อสารเรื่องเพศได้ คือ อายุของผู้ปกครอง เพศของผู้ปกครอง และเพศของบุตร

สรุป: พยาบาลควรสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ปกครองรับรู้ความสามารถของตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศ มากขึ้น ควรให้ข้อมูลข่าวสารและเสริมสร้างเจตคติที่ดีในเรื่องเพศแก่ผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองสื่อสาร เรื่องเพศกับบุตรมากขึ้น และหาวิธีการให้ผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรมากขึ้น

คำสำคัญ: การสื่อสารเรื่องเพศ / การสนับสนุนข่าวสาร / การรับรู้ความสามารถของตนเอง / เจตคติ / เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 / ผู้ปกครอง

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าของสังคมเกิดขึ้นพร้อม การเปลี่ยนแปลงแนวความคิดและพฤติกรรมทาง เพศของเด็กซึ่งนำไปสู่ปัญหาต่างๆ ได้แก่ การมีเพศ สัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในเด็กวัยเรียน การตั้งครภที่ ไม่พร้อม และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ จากผลการ เฝาระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี ในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า อายุ เฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงลดลงเป็น 12 ปี โดยในการมีเพศ สัมพันธ์ครั้งแรกกลุ่มนักเรียนชายใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 55.1 นักเรียนหญิงใช้ถุงยางอนามัยร้อยละ 44.9 (เจตสรร นามวาท และสุปิยา จันทรมณี, 2554) สาเหตุของปัญหาข้างต้นอาจเนื่องมาจากพัฒนาการ ของเด็กเข้าสู่วัยรุ่นเร็วขึ้น เด็กมีช่องทางและความ สะดวกในการเข้าถึงสื่อลามกได้ง่าย การขาดความรู้ ในการคุมกำเนิด (ศิริพร จิรวัดณ์, 2554)

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศข้างต้นเหล่านี้ สามารถ ป้องกันได้โดยการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาตั้งแต่เด็ก อยู่ชั้นประถมศึกษาตอนปลายซึ่งเป็นช่วงวัยก่อนที่ เด็กจะเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นอย่างเต็มตัว ถึงแม้ว่าปัจจุบัน

มีการเรียนการสอนเพศศึกษาในชั้นเรียน แต่ยังพบ ปัญหาการถ่ายทอดความรู้เรื่องเพศที่ไม่เหมาะสม ครูมีความรู้สึกอึดอัดใจที่จะสอน และบางส่วนมีการ ปรับเนื้อหาการสอน (วัลยาธรรม พนิชวัฒน์, 2553; Miller, Benson, & Galbraith, 2001) และยังพบว่า บุคคลที่เด็กต้องการพูดคุยเรื่องเพศมากที่สุด คือ ผู้ปกครอง (ศูนย์เครือข่ายวิชาการเพื่อสังเกตการณ์และ วิจัยความสุขชุมชน มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2552)

จากการศึกษาในต่างประเทศ พบว่า เมื่อ ผู้ปกครองได้พูดคุยเรื่องเพศสัมพันธ์และทักษะการ ปฏิเสธ ทำให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ในครั้งแรกช้าลง (Aspy et al., 2006; Atienzo, Walker, Campero, Lamadrid-Figueroa, & Gutierrez, 2009; Dilorio, Kelly, & Hockenberry-Eaton, 1999) และมีส่วน กระตุ้นให้เพศหญิงมีการป้องกันการตั้งครภที่ไม่พึง ประสงค์เพิ่มมากขึ้นด้วย (Commendador, 2010)

สำหรับในประเทศไทย ผู้ปกครองมีการสื่อสาร เรื่องเพศกับบุตรค่อนข้างน้อย อาจเป็นเพราะข้อ จำกัดของสังคมไทยที่เห็นว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ควร ปกปิดไม่ควรเปิดเผยและไม่ควรพูดคุยกับเด็ก เนื่องจากจะเป็นการชี้นำพฤติกรรมทางเพศ จากการ

ศึกษา พบว่า อุปสรรคในการสื่อสารเรื่องเพศของผู้ปกครอง ได้แก่ บิดามารดาคิดว่าบุตรสามารถเรียนรู้ได้เอง ขาดความรู้ในเรื่องเพศ บิดามารดาจึงมีความกังวลในการตอบคำถามในเรื่องที่ไม่แน่ใจ ไม่ทราบว่าจะพูดเรื่องเพศกับบุตรอย่างไร มีความรู้สึกอายและไม่สะดวกใจที่จะพูดคุย มีช่องว่างระหว่างวัยในการพูดคุย ผู้ปกครองคิดว่าบุตรยังเด็กไม่ต้องการให้บุตรสงสัยเรื่องเพศ กลัวบุตรเข้าใจผิดคิดว่าบุตรรู้แล้ว คิดว่าการสอนเรื่องเพศไม่ใช่หน้าที่ของตนเองแต่เป็นหน้าที่ของครู คิดว่าบุตรไม่ได้มีความคิดเรื่องเพศและไม่ได้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ นอกจากนี้ ในบางครอบครัว บิดามารดาทำงานหนักทำให้ไม่มีเวลาในการพูดคุยกับบุตร (Sridawruang, Pfeil, & Crozier, 2010; พรฤดี นิธิรัตน์, 2550; ภาวดี บุญเพิ่ม, 2544; Wilson et al., 2010) ส่วนอุปสรรคในการสื่อสารเรื่องเพศของบุตร คือ บุตรไม่กล้าพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครองเพราะกลัวจะถูกตำหนิ (พันธ์ศักดิ์ ศุกระฤกษ์, มมป. อ่างใน กมลทิพย์ ทิพย์สังวาล และคณะ, 2556)

การที่ผู้ปกครองจะมีการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรมากขึ้นนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ หลายประการ ได้แก่ อายุ เพศของผู้ปกครองและบุตร ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และการรับรู้ความสามารถของตนเอง กล่าวคือ มารดาที่มีอายุมากจะมีการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรมาก (Pluhar, Dilorio, & Maccarty, 2008) ปัจจัยด้านเพศ พบว่า การสื่อสารหลักส่วนใหญ่จะเกิดระหว่างบุตรและผู้ปกครองเพศเดียวกัน (Wamoyi, Fenwick, Urassa, Zaba, & Stones, 2010) สำหรับระดับการศึกษา พบว่า บิดามารดาที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรสูงกว่าบิดามารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำ (Jermain, & Constantine, 2010) นอกจากนี้ การที่บิดาและมารดามีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงจะส่งผลให้มีการพูดคุยกับบุตรมากขึ้น (Dilorio et al., 2000) ส่วนปัจจัยอื่นๆ ที่อาจมีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศ ได้แก่ เจตคติเนื่องจากเป็นความคิดเห็นของบุคคลในการปฏิบัติ

พฤติกรรมเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศ กล่าวคือ หากผู้ปกครองมีความรู้สึกอาย ลำบากใจ หรือไม่สะดวกใจในการพูด หรือคิดว่าบุตรยังเด็ก จะทำให้ผู้ปกครองพูดคุยเรื่องเพศน้อย แต่อย่างไรก็ตาม การศึกษาของสุมิตรา เนียมกัน และโสภณภัทร ศรีไชย (2556) พบว่า เจตคติของผู้ปกครองไม่มีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศ สำหรับการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารนั้น เป็นการได้รับข้อมูลคำแนะนำ โดยได้รับมาจาก เพื่อน เจ้าหน้าที่สุขภาพ หรือญาติพี่น้อง (Pender, 1996) ซึ่งการได้รับข้อมูลอาจจะทำให้ผู้ปกครองมีการสื่อสารกับบุตรมากขึ้น

จังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการพัฒนาทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และการคมนาคม มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบด้วยมีสถานบันเทิงมากมาย อันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมรอบด้านส่งผลกระทบต่อรูปแบบความคิด การพัฒนาความเป็นตัวตนของเด็ก ซึ่งอาจนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ จากการสำรวจการคลอดบุตรในจังหวัดสุรินทร์ พบว่า มารดาที่อายุต่ำกว่า 15 ปี มีการคลอดบุตรที่เพิ่มขึ้นโดยในปี พ.ศ. 2551 จาก 48 คน เป็น 71 คน ในปีพ.ศ. 2555 และมารดาที่มีอายุระหว่าง 15-19 ปี ก็มีแนวโน้มสูงขึ้นด้วยโดยในปี พ.ศ. 2551 พบ 1,965 คน เพิ่มขึ้นเป็น 2,295 คนในปี พ.ศ. 2555 (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2556) แสดงให้เห็นว่าเด็กมีเพศสัมพันธ์และมีการตั้งครรถ์ตั้งแต่อายุยังน้อยมากขึ้น จึงควรมีการป้องกันก่อนที่เด็กจะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรในช่วงวัยรุ่นตอนต้นและตอนปลาย และไม่พบรายงานการศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรชั้นประถมศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่สามารถทำนายการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรในชั้นประถมศึกษา ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางที่จะ

ส่งเสริมผู้ปกครองในการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตร ตลอดจนเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรในเรื่องวิธีการสื่อสาร และความถี่ในการสื่อสาร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรจากปัจจัยด้านผู้ปกครอง ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร การรับรู้ความสามารถของตนเอง และเจตคติของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านบุตร ได้แก่ เพศของบุตร

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบบรรยายเชิงทำนาย (Descriptive predictive research)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสุรินทร์ ในปีการศึกษา 2558 โดยมีเกณฑ์คัดเลือกดังนี้ เป็นผู้ดูแลหลักและอยู่บ้านเดียวกัน สามารถสื่อสารโดยการพูด อ่าน เขียนภาษาไทยได้ ยินดีและเต็มใจเข้าร่วมการทำวิจัย จำนวนกลุ่มตัวอย่างคำนวณตามสูตรของ Hair, Black, Rabin & Anderson (2010) ได้จำนวน 350 ราย เนื่องจากเป็นการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ให้ผู้ปกครองนำกลับไปทำที่บ้าน มีโอกาสสูญหายหรือข้อมูลไม่ครบถ้วนสูง จึงเก็บจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีก 90% คำนวณได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 665 ราย

คัดเลือกโรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย โดยการจับฉลากรายชื่อโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตละหนึ่งโรงเรียน (จังหวัดสุรินทร์มี 3 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา) เขต 1 สุ่มได้โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน ซึ่งชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี 9 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 20-42 คน สำหรับ

เขต 2 สุ่มได้โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน ซึ่งชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี 3 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 27-30 คน จึงสุ่มเพิ่มโรงเรียนขนาดกลางอีก 2 โรงเรียน ได้โรงเรียนซึ่งชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี 3 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 25-30 คน และได้โรงเรียนซึ่งชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 20 คน ส่วนเขตการศึกษาที่ 3 สุ่มได้โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน ซึ่งชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี 6 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 39-40 คน ในการศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลจากผู้ปกครองของนักเรียนทั้งห้อง จึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่แจกแบบสอบถามทั้งหมด 5 โรงเรียน จำนวน 660 คน

เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุของผู้ปกครองและบุตร เพศของผู้ปกครองและบุตร ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และภาษาที่ใช้ในการสื่อสารกับบุตร

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการที่ผู้ปกครองได้รับคำแนะนำ หรือข้อมูลข่าวสารจากแหล่งสนับสนุนต่างๆ ที่เป็นประโยชน์เพื่อใช้ในการสื่อสารเรื่องเพศของผู้ปกครองกับบุตร มีจำนวน 10 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด จนถึง น้อยที่สุด คะแนนมาก หมายถึง ผู้ปกครองได้รับการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารมาก

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศ ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเองของ Dilorio et al. (2001) โดยได้นำข้อคำถามมาใช้จำนวน 4 ข้อ และสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม 6 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 7 ระดับ คือ ไม่มั่นใจอย่างยิ่ง จนถึง มั่นใจมากที่สุด คะแนนมาก หมายถึง ผู้ปกครองรับรู้ความสามารถตนเองสูง

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเจตคติเรื่องเพศของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามของ สุมิตรา เนียมกัน และโสภณภัทร ศรีไชย (2556) มีจำนวน 9 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (likert scales) คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง จนถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คะแนนมาก หมายถึง ผู้ปกครองมีเจตคติเรื่องเพศที่ดี แบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบค่านวนหาค่าดัชนีตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index = CVI) ได้เท่ากับ .87 (สุมิตรา เนียมกัน และโสภณภัทร ศรีไชย, 2556)

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตร เป็นแบบสอบถามของ สุมิตรา เนียมกัน และโสภณภัทร ศรีไชย (2556) ซึ่งมีค่าความตรงตามเนื้อหา (CVI) เท่ากับ .83 มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ บ่อยมาก จนถึง ไม่เคย คะแนนมาก หมายถึง ผู้ปกครองมีการสื่อสารเรื่องเพศมาก การแปลผลคะแนน แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับน้อย (12-24 คะแนน) ระดับปานกลาง (25-37 คะแนน) และระดับมาก (38-50 คะแนน)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามการสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร และแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการสื่อสารเรื่องเพศให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ซึ่งเป็นอาจารย์พยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กและวัยรุ่น ได้ค่าดัชนีตรงตามเนื้อหา เท่ากับ 1 และ .90 ตามลำดับ และหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามการสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร การรับรู้ความสามารถของตนเอง เจตคติเรื่องเพศของผู้ปกครอง และการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตร ไปทดลองใช้กับผู้ปกครองที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาจำนวน 30 ราย คำนวนสัมประสิทธิ์

แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้เท่ากับ .87, .97, .73, และ .84 ตามลำดับ และเมื่อนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 355 ราย คำนวนสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ .86, .93, .70, .92 ตามลำดับ

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล และได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียน และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย วิธีการดำเนินการ ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
- 2) หลังจากได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูล ผู้วิจัยเข้าพบคุณครูประจำชั้นเพื่อวางแผนและประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3) ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามกำหนด และแจกใบคำชี้แจงการทำวิจัย หนังสือยินยอม และแบบสอบถามที่ใส่ซองปิดผนึกมิดชิดให้นักเรียนนำกลับไปให้ผู้ปกครอง
- 4) ผู้ปกครองที่ยินดีเข้าร่วมการวิจัยลงนามยินยอมเข้าร่วมการวิจัย และตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง และให้นักเรียนนำส่งกลับคืนที่คุณครูประจำชั้น โดยกำหนดระยะเวลาการตอบกลับภายใน 1 สัปดาห์
- 5) คุณครูประจำชั้นเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนจากคุณครูประจำชั้นด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์อำนาจในการทำนายของตัวแปรโดยใช้สถิติการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression)

ผลการวิจัย

1. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้แก่ผู้ปกครองทั้งหมด 660 ราย ได้รับกลับคืน 540 ราย เป็นแบบสอบถามที่มีข้อมูลครบถ้วน 355 ราย ในการวิเคราะห์ข้อมูล พบกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าประมาณของความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของคะแนนการสื่อสารเรื่องเพศมากกว่า 2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวน 14 ราย จึงตัดออก ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้จึงมีจำนวนทั้งหมด 341 ราย กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 41.40 ปี (SD = 8.51) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 80 มีสถานภาพคู่ คิดเป็นร้อยละ 83 มีความเกี่ยวข้องกับเด็กโดยเป็นมารดาคิดเป็นร้อยละ

64 และส่วนใหญ่ร้อยละ 60 มีบุตรเพศหญิง อายุบุตรโดยเฉลี่ย 11.60 ปี (SD = .49) กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาอยู่ระหว่าง 4-18 ปี ค่าเฉลี่ย 11.73 ปี (SD = 4.33) โดยร้อยละ 33 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพหลากหลาย ร้อยละ 25.8 ประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/พนักงานส่วนราชการ ร้อยละ 25.5 อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย รองลงมาคือ เกษตรกร ร้อยละ 25.2 ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ย 23,870 บาทต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 80 ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารกับบุตร

2. กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารเท่ากับ 27.62 คะแนน (SD = 7.24) การรับรู้ความสามารถของตนเองมีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวม 54.79 คะแนน (SD = 11.52) และเจตคติมีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวม 27 คะแนน (SD = 3.72) สำหรับความถี่ในการสื่อสารเรื่องเพศของกลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวม 32.56 คะแนน ซึ่งแสดงว่าผู้ปกครองมีความถี่ในการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรในระดับปานกลาง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร การรับรู้ความสามารถของตนเอง เจตคติ และความถี่ในการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (n=341 ราย)

ตัวแปร	ช่วงคะแนน ของแบบสอบถาม	ช่วงคะแนน ของกลุ่มตัวอย่าง	$\bar{X}$	SD
การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร	10-50	11-50	27.62	7.24
การรับรู้ความสามารถของตนเอง	10-70	10-70	54.79	11.52
เจตคติ	9-36	16-36	27	3.72
ความถี่ในการสื่อสารเรื่องเพศ	12-48	12-48	32.56	9.04

3. กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยคะแนนความถี่ในการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรเฉลี่ย 32.56 คะแนน (SD = 9.04) เมื่อพิจารณารายข้อ ประเด็นที่ผู้ปกครองมีการสื่อสารกับบุตรบ่อยที่สุด คือ สุขอนามัยทางเพศ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.24 (SD = .94) รองลงมา คือ การอยู่ตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศ คะแนนเฉลี่ย 3.06 (SD = 1.09) ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างเพศ คะแนนเฉลี่ย 3.05 (SD = 1.02) และประเด็นที่ผู้ปกครองมีความถี่ในการสื่อสารน้อยที่สุด คือ การปฏิบัติตัวที่เหมาะสมตามเพศ คะแนนเฉลี่ย 2.02 (SD = 1.17) สำหรับวิธีการที่ผู้ปกครองใช้ในการสื่อสารเรื่องเพศ พบว่า ทุกประเด็นเนื้อหาวิธีการแรกที่ผู้ปกครองใช้มากที่สุด คือ การพูดคุยโดยตรงกับบุตร รองลงมาได้แก่ การยกตัวอย่าง ยกเว้นประเด็นเนื้อหาเรื่องการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมตามเพศ ผู้ปกครองใช้วิธีการสื่อสารอันดับแรก คือ พูดคุยโดยตรง วิธีการสื่อสารอันดับสอง คือ การห้ามปราม

4. ปัจจัยทำนายการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่สามารถทำนายการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรมีทั้งหมด 4 ตัวแปร ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ($\beta = -.257, p < .001$) การรับรู้ความสามารถของตนเอง ($\beta = .248, p < .001$), การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร ($\beta .233, p < .001$) และเจตคติ ($\beta = .157,$

$p < .01$) โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรได้ร้อยละ 19.6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ ปัจจัยที่ไม่สามารถทำนายการสื่อสารเรื่องเพศได้ คือ อายุของผู้ปกครอง เพศของผู้ปกครอง และเพศของบุตร (ตารางที่ 2)

อภิปรายผลการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า วิธีการสื่อสารเรื่องเพศที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ใช้เป็นการพูดคุยโดยตรง อาจเนื่องจากวิธีนี้สามารถถ่ายทอดข้อมูลให้กับบุตรได้โดยตรง รวดเร็ว และเข้าใจได้ง่าย สอดคล้องกับการศึกษาของ สุมิตรรา เนียมกัน และโสภณภัทร ศรีไชย (2556) ที่พบว่าผู้ปกครองมีการสื่อสารเรื่องเพศด้วยวิธีพูดคุยโดยตรงมากที่สุด แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ภารดี ประเสริฐวงศ์ (2549) ที่พบว่าครอบครัวส่วนใหญ่จะมีวิธีการสอนเพศศึกษาแก่บุตรวัยรุ่นโดยวิธีบูรณาการกับชีวิต สำหรับความถี่ในการสื่อสารเรื่องเพศ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความถี่ในการพูดคุยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุมิตรรา เนียมกัน และโสภณภัทร ศรีไชย (2556) จึงสะท้อนให้เห็นว่า การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับเด็กวัยรุ่นยังคงมีการสื่อสารไม่มาก จึงควรมีการส่งเสริมในเรื่องของโปรแกรมที่จะช่วยให้ผู้ปกครองมีการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรมากขึ้น

ตารางที่ 2 ปัจจัยทำนายการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) (n = 341)

ปัจจัยทำนาย	R	R ²	b	SE	Beta	t	p-value
1. การรับรู้ความสามารถของตนเอง	.296	.085	.194	.042	.248	4.593	.000
2. การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร	.371	.132	.291	.063	.233	4.639	.000
3. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	.430	.178	-.535	.107	-.257	-4.998	.000
4. เจตคติ	.454	.196	.382	.130	.157	2.946	.003

Constant = 9.866, $F(4, 336) = 21.756$, Adjusted $R^2 = .179$

ปัจจัยที่สามารถทำนายการสื่อสารเรื่องเพศ ประกอบไปด้วย ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีการสื่อสารเรื่อง เพศน้อยกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ อธิบายได้จากลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ผู้ปกครองมีการศึกษาค่อนข้างสูงและส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/พนักงานส่วนราชการ ถึงร้อยละ 25.8 และอาจต้องทำงานนอกบ้านจึง ทำให้ไม่มีเวลาในการพูดคุยกับลูก ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ Jerman and Constantine (2010) พบว่า บิดามารดาที่มีการศึกษาสูงจะมีการสื่อสาร กับบุตรเรื่องเพศสูงกว่าบิดามารดาที่มีการศึกษาต่ำ สำหรับปัจจัยการสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร พบว่า การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารสามารถทำนายการ สื่อสารเรื่องเพศของผู้ปกครองกับบุตรได้ การ สนับสนุนข่าวสารเป็นการได้รับข้อมูลข่าวสารคำแนะนำ จากแหล่งสนับสนุนอื่นๆ ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือให้ ปฏิบัติพฤติกรรม (Pender, 1996) กล่าวคือ ในการ สื่อสารเรื่องเพศหากบุคคลได้รับการสนับสนุนข้อมูล ข่าวสารเรื่องเพศก็อาจจะทำให้ผู้ปกครองเข้าใจและ เกิดการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ King et al. (1993) กล่าวว่า ผู้ปกครองที่ได้รับการศึกษาเรื่อง เพศอาจจะทำให้ผู้ปกครองมีความรู้เรื่องเพศที่ดี มี แนวโน้มที่จะสะดวกใจในการพูดคุยเรื่องเพศกับบุตร มากขึ้น ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัย การสื่อสารเรื่องเพศเกี่ยวกับโรคเอดส์ในประเทศ เคนยาและอเมริกา พบว่า ผู้ปกครองในประเทศ อเมริกาและประเทศเคนยาที่ได้รับข้อมูลเรื่องเพศมี แนวโน้มที่จะพูดเรื่องโรคเอดส์กับบุตรเพิ่มมากขึ้นเป็น 2.33 เท่า และ 3.76 เท่า (Poulsen et al., 2009) นอกจากนี้ยังพบว่า การขาดความรู้ ทักษะและ การเตรียมข้อมูลในการสื่อสารเรื่องเพศเป็นปัจจัยที่ ชัดขวางการสื่อสารเรื่องเพศกับวัยรุ่น (Bushaija, Sunday, Asingizwe, Olayo, & Abong'o, 2013) ส่วนปัจจัยการรับรู้ความสามารถของตนเอง พบว่า

ผู้ปกครองที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงจะ มีการสื่อสารเรื่องเพศมากขึ้น กล่าวคือ เมื่อบุคคลมี การรับรู้ความสามารถของตนเองจะเป็นการตัดสินใจให้ บุคคลสามารถปฏิบัติพฤติกรรมนั้นได้ โดยความเชื่อ มั่นในความสามารถของตนเองจะทำให้เกิดแรงจูงใจ ในการปฏิบัติให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของแต่ละบุคคล ซึ่งแรงจูงใจทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น (Bandura, 1986) จึงเป็นไปได้ว่า เมื่อผู้ปกครองมีความเชื่อมั่น ว่าตนเองมีความสามารถในการที่จะสื่อสารเรื่องเพศ กับบุตรแล้ว จะทำให้ผู้ปกครองมีการสื่อสารกับบุตร มากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษา Pluhar et al. (2008) ที่พบว่า ผู้ปกครองที่มีการรับรู้ความสามารถของ ตนเองและมีความสะดวกใจในการสื่อสารมากก็จะมี การสื่อสารเรื่องเพศมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษา ของ Dilorio et al. (2000) พบว่า การสื่อสารเรื่อง เพศมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของ ตนเอง นอกจากนี้ Jaccard et al. (2000) พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่ สามารถทำนายการสื่อสารเรื่องเพศของมารดาที่บุตร สำหรับปัจจัยด้านเจตคติ ซึ่งหมายถึง ความคิดและ ความรู้สึกที่มีต่อเรื่องเพศและความสะดวกใจในการ สื่อสาร พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับเจตคติเรื่องเพศดี จะมีการสื่อสารเรื่องเพศมากขึ้น สอดคล้องกับการ ศึกษาที่พบว่า สิ่งสำคัญที่มีผลกับการสื่อสารเรื่อง เพศระหว่างมารดาที่บุตร คือ ความสะดวกใจที่จะ พูดคุยเรื่องเพศ (Jaccard et al., 2000) แต่ความ ลำบากใจ ความรู้สึกอาย ถือเป็นอุปสรรคในการพูด คุยเรื่องเพศ (Sridawruang et al., 2010) ซึ่งไม่ สอดคล้องกับการศึกษาของ สุमितรา เนียมกัน และโสภภัทร ศรีไชย (2556) ที่พบว่า ถึงแม้ผู้ปกครอง จะมีเจตคติเรื่องเพศอยู่ในระดับปานกลางและเป็น ไปในทางค่อนข้างดีก็ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับการ สื่อสารเรื่องเพศ

สำหรับปัจจัยที่ไม่สามารถทำนายการสื่อสาร เรื่องเพศได้ คือ อายุของผู้ปกครองโดยพบว่า ไม่ว่า ผู้ปกครองอายุมากหรือน้อยก็จะมีการสื่อสารเรื่อง

เพศเหมือนกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ สุมิตรา เนียมกัน และโสภณัท ตรีไชย (2556) พบว่า อายุของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารเรื่องเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .139, p > .05$) ทั้งนี้ อาจเนื่องจากลักษณะของสังคมไทยที่มักมองเรื่องเพศเป็นเรื่องน่าอาย ไม่ควรที่จะเปิดเผย คิดว่าการพูดคุยอาจมีส่วนชักจูงให้บุตรมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม และคำที่ใช้สื่อสารเรื่องเพศมักเป็นคำที่หยาบโลน หากพ่อแม่ไม่มีทักษะการสื่อสารที่เพียงพอทำให้ไม่สะดวกใจในการสื่อสารและจะรู้สึกว่าเป็นการดีกว่าที่จะไม่พูดถึงเรื่องเพศ (Sridawruang et al., 2010; พงนา หันจางสิทธิ์ และธีรรงค์ สกุลศรี, 2557) ปัจจัยด้านเพศของผู้ปกครอง พบว่าไม่ว่าผู้ปกครองจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชายก็สามารถสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรได้ ในศึกษานี้ ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะมีการสื่อสารเรื่องเพศในเรื่องทั่วไป ได้แก่ สุขอนามัยทางเพศ การอยู่ตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างเพศ ดังนั้น ผู้ปกครองเพศหญิงหรือชายก็มีความสะดวกใจที่จะพูดคุยกับบุตร ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ นรมนต์ มหาศิริมงคล (2548) ซึ่งเป็นการศึกษาผู้ปกครองที่มีบุตรเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในช่วงวัยเจริญพันธุ์ พบว่าผู้ปกครองที่เป็นเพศหญิงจะมีโอกาสพูดคุยเรื่องเพศกับวัยรุ่นมากกว่าเพศชาย สำหรับปัจจัยด้านเพศของบุตร พบว่า เพศของบุตรไม่สามารถทำนายการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรวัยเรียนได้ อาจเป็นเพราะลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง อายุ 11-12 ปี การเปลี่ยนทางเพศยังไม่ชัดเจน การสื่อสารส่วน

ใหญ่จึงเป็นในเรื่องทั่วไป ผู้ปกครองจึงสามารถที่จะสื่อสารได้ทั้งบุตรเพศชายและเพศหญิง ไม่สอดคล้องกับการศึกษา Guzman et. al. (2003) พบว่า วัยรุ่นเพศหญิงจะมีความถี่ในการสื่อสารเรื่องเพศกับมารดามากกว่าวัยรุ่นเพศชาย สอดคล้องกับการศึกษาของ Rhucharoenpornpanich et al. (2012) ที่พบว่า บุตรสาวมีการรายงานความถี่ในการสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครองมากกว่าบุตรชาย อีกทั้งยังพบว่า เพศของบุตร (หญิง) เป็นปัจจัยที่สามารถทำนายการสื่อสารเรื่องเพศที่เพิ่มขึ้น จึงเป็นไปได้ว่าบุตรเพศหญิงจะมีการสื่อสารมากกว่าเพศชาย แต่จะเห็นได้ว่าการศึกษาที่กล่าวข้างต้นนั้นเป็นการศึกษาการสื่อสารในบุตรวัยรุ่นซึ่งการสื่อสารจะเกิดกับบุตรเพศหญิงมากกว่า ซึ่งแตกต่างกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาครั้งนี้ พบว่า เพศของบุตรไม่สามารถทำนายได้ตามเหตุผลที่ได้กล่าวมา

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

พยาบาลควรสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรที่อยู่ในวัยเรียนมากขึ้น โดยส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจในความสามารถของตนเองในการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรเพิ่มขึ้น และให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องเพศ และวิธีการพูดคุยสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องเพศกับบุตรที่อยู่ในวัยเรียน พร้อมทั้งเสริมสร้างเจตคติที่ดีในเรื่องเพศแก่ผู้ปกครอง ตลอดจนหาวิธีการให้ผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงมีการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรมากขึ้น

.....

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กมลทิพย์ ทิพย์ลั้งวาล และคณะ. (2556). ผลของโปรแกรมการมีส่วนร่วมของมารดาต่อการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างมารดาและบุตรวัยรุ่นหญิงตอนต้น. *วารสารสาธารณสุข มหาวิทยาลัยบูรพา*, 7(2), 70-79

เฉตสรร นามวาท และสุปิยา จันทรมณี (บรรณาธิการ). (2554). ผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอช ไอ วี กลุ่มนักเรียนประเทศไทย พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี: สำนักงานระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.

นรมนต์ มหาศิริมงคล. (2548). ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับพ่อแม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเพศศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พจนา หันจางสิทธิ์ และธีรณรงค์ สกุลศรี. (2557). ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น: การศึกษาเชิงคุณภาพ. ใน *การเกิดกับความมั่นคงในประชากรและสังคม*. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม.

พรฤดี นิธิรัตน์. (2553). ความจริงเบื้องหลังการใช้ถุงยางอนามัย: เหตุผลหลักที่ทำให้วัยรุ่นไทยไม่ใช้ถุงยางอนามัย Facts behind condom use: The main reasons prohibiting condom use practice among Thai adolescents. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า*, 22(1), 60-71.

ภารดี บุญเพิ่ม. (2544). การสอนเพศศึกษาของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลครอบครัว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ภารดี ประเสริฐวงษ์ และคณะ. (2549). ความรู้ทัศนคติและการรับรู้ของวัยรุ่นต่อการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดา. *Journal of Medicine and Health Sciences*, 13(2), 179-196.

วัลยาธรรม พนิชวัฒน์. (2553). เพศศึกษาสำหรับวัยรุ่นไทย. *วารสารสภาการพยาบาล*, 25(4), 5-9.

ศิริพร จิรวัดน์กุล และคณะ. (2554). การศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น (แม่วัยใส). ศูนย์ประสานงานองค์การอนามัยโลกด้านการวิจัยและฝึกอบรมด้านเพศภาวะและสุขภาพสตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ศูนย์เครือข่ายวิชาการเพื่อการสังเกตการณ์และวิจัยความสุขชุมชน. (2552). รายงานผลการสำรวจเรื่องความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศของเด็กและเยาวชน: กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนไทยอายุ 9-18 ปีในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ขอนแก่น ชลบุรี และสงขลา. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. [ออนไลน์]. (2556). แหล่งที่มา: http://www.m-society.go.th/article_attach/10430/15330.pdf. [20 มกราคม 2558].

สุมิตรา เนียมกัน และโลมภัทร ศรีไชย. (2556). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรหลานที่เข้าสู่วัยแตกเนื้อหนุ่มสาว. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี*, 24(2), 36-46.

ภาษาอังกฤษ

Aspy, C.B., Vesely, S.K., Oman, R.F., Rodine, S., Marshall, L., & Fluhr, J. (2006). Youth-parent communication and youth sexual

- behavior: Implications for physicians. *Family Medicine-Kansas City*, 38(7), 500.
- Atienzo, E.E., Walker, D.M., Campero, L., Lamadrid-Figueroa, H., & Gutiérrez, J.P. (2009). Parent-adolescent communication about sex in Morelos, Mexico: Does it impact sexual behaviour? *European Journal of Contraception and Reproductive Healthcare*, 14(2), 111-119.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Bushaija, E., Sunday, F.X., Asingizwe, D., Olayo, R., & Abong'o, B. (2013). Factors that hinder parents from the communicating of sexual matters with adolescents in Rwanda. *Rwanda Journal of Health Sciences*, 2(2), 13-19
- Commendador, K.A. (2010). Parental influences on adolescent decision making and contraceptive use. *Pediatric Nursing*, 36(3), 147.
- Dilorio, C., Kelly, M., & Hockenberry-Eaton, M. (1999). Communication about sexual issues: Mothers, fathers, and friends. *Journal of Adolescent Health*, 24, 181-189.
- Dilorio, C., Resnicow, K., Dudley, W.N., Thomas, S., Wang, D.T., Van Marter, D.F., & Lipana, J. (2000). Social cognitive factors associated with mother-adolescent communication about sex. *Journal of Health Communication*, 5(1), 41-51.
- Dilorio, C., Dudley, W.N., Wang, D.T., Wasserman, J., Eichler, M., Belcher, L., & West-Edwards, C. (2001). Measurement of parenting self-efficacy and outcome expectancy related to discussions about sex. *Journal of Nursing Measurement*, 9(2), 135-149.
- Guzman, B. L., Schlehofer-Sutton, M.M., Villanueva, C.M., Stritto, M.E.D., Casad, B.J., & Fera, A. (2003). Let's talk about sex: How comfortable discussions about sex impact teen sexual behavior. *Journal of Health Communication*, 8(6), 583-598.
- Hair, J.F., Black, W.C., & Anderson, R.E. (2010). *Multivariate data analysis: A global perspective*. New Jersey: Pearson Education.
- Jaccard, J., Dittus, P.J., & Gordon, V.V. (2000). Parent-teen communication about premarital sex: Factors associated with the extent of communication. *Journal of Adolescent Research*, 15, 187-208.
- Jerman, P., & Constantine, N.A. (2010). Demographic and psychological predictors of parent-adolescent communication about sex: A representative statewide analysis. *Journal of Youth and Adolescence*, 39(10), 1164-1174.
- King, B.M., Parisi, L. S., & O'Dwyer, K.R. (1993). College sexuality education promotes future discussions about sexuality between former students and their children. *Journal of Sex Education & Therapy*, 19, 285-293.
- Miller, B.C., Benson, B., & Galbraith, K.A. (2001). Family relationships and adolescent pregnancy risk: A research synthesis. *Developmental Review*, 21, 1-38.

- Pender, N.J. (1996). *Health promotion in nursing practice*. (3rd ed). Stanford: Appleton & Lange.
- Pluhar, E.I., Dilorio, C.K., & McCarty, F. (2008). Correlates of sexuality communication among mothers and 6-12-year-old children. *Child: Care Health and Development*, 34(3), 283-290.
- Poulsen, M.N., Miller, K.S., Lin, C., Fasula, A., Vandenhoudt, H., Wyckoff, S.C., & Forehand, R. (2010). Factors associated with parent-child communication about HIV/AIDS in the United States and Kenya: A cross-cultural comparison. *AIDS and Behavior*, 14(5), 1083-1094.
- Rhucharoenpornpanich, O., Chamratthirong, A., Fongkaew, W., Miller, B.A., Cupp, P.K., Rosati, M.J., & Chookhare, W. (2012). Parent-teen communication about sex in urban Thai families. *Journal of Health Communication*, 17(4), 380-396.
- Sridawruang, C., Pfeil, M., & Crozier, K. (2010). Why Thai parents do not discuss sex with their children: A qualitative study. *Nursing & Health Sciences*, 12(4), 437-443.
- Wamoyi, J., Fenwick, A., Urassa, M., Zaba, B., & Stones, W. (2010). Parent-child communication about sexual and reproductive health in rural Tanzania: Implications for young people's sexual health interventions. *Reproductive Health*, 7(1), 1-18.
- Wilson, E.K., Dalberth, B.T., Koo, H.P., & Gard, J.C. (2010). Parents' perspectives on talking to preteenage children about sex. *Perspectives on Sexual and Reproductive health*, 42(1), 56-63.

Factors Predicting Sexual Communication between Parents and Sixth Grade Students

Pattamaporn Klabtblang*, Rutja Phuphaibul**, and Chuanruedee Kongsaktrakul***

Abstract

Purpose: To study sexual communication between parents and their children who are sixth grade students in terms of communication methods and frequency, and to examine factors predicting sexual communication of both parties.

Design: Descriptive predictive research.

Method: The study sample consisted of 355 parents whose children were studying in the sixth grade at a school in Surin province selected by simple random sampling. Instruments used in data collection were demographic characteristics form, the information support questionnaire, the perceived self-efficacy questionnaire, the attitude questionnaire, and the sexual communication questionnaire. Content validity index of the questionnaires were 1, .90, .87, and .83, respectively. Their Cronbach's alpha coefficients were .86, .93, .70, and .92, respectively. Descriptive statistics and stepwise multiple regression were used to analyze data.

Finding: The findings revealed that direct talk and giving examples were the first two sexual communication methods that the parents used with their children. For proper sexual behaviors, direct talk and prohibition were the first two sexual communication methods that the parents used with their children. Significant predictors of sexual communication between parents and sixth grade students were parental education, information support, perceived self-efficacy, and attitudes ($p < .05$). They could explain 19.6% of the variance. However, age, gender of parent, and child gender could not predict sexual communication.

Journal of Nursing Science Chulalongkorn University, 2016, 28(2): 108-121

* Master student in nursing science program Ramathibodi school of nursing faculty of medicine Ramathibodi hospital Mahidol University

** Corresponding author, Ramathibodi school of nursing faculty of medicine Ramathibodi hospital Mahidol University, 270 Rama VI Rd, Ratchathevi, Bangkok 10400 Thailand. Email: ruja.phu@mahidol.ac.th

*** Ramathibodi school of nursing faculty of medicine Ramathibodi hospital Mahidol University

Conclusion: Nurses should promote parental self-efficacy, provide information, and enhance parental positive attitudes toward sex so that parents would communicate more with their children. In addition, nurses should find a way to encourage high educated parents to have more sexual communication with their children.

Keywords: Sexual communication / Information support / Perceived self-efficacy / Attitude / School-age / Parents